

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 20. фебруара 1885.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погоднија 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10 — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се пишу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Porcellangasse, 56.) — Преплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 повч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 повч. за жиг.

И ово је добро знати — пред сабор.

Свака сила овог света,
Велика ил мала,
Према својем достојанству
Нађе и телала.

„Турски Марод“, он је труба
(Ма и зарђана),
Труба срца, труба душе
Анђелић Германа.

За то кашто и гнушање
Одбацам на страну
Кад год хоћу да у душу
Завирим Герману —

Кад год хоћу да у душу
Завирим Герману,
Ја прислухнем ову трубу
Гадом зарђану.

И јуче ми „Турски Марод“
Дође од некуде,
И ја рекох: Дај да видим
Како сада гуде?

Из тог броја поздрави ме
Еиберт гроф Белкреди, —
Он нас учи, шта „апоштол“
Ћирил, „Метход“ вреди.

Гроф нас зове у Велеград,
У чистом хесапу,
Да љубнемо у папучу
— Кога? — Лава папу.

Гроф већ знаде где се јаје
То може излећи —
И тај позив „Туркос“ прима
Без пропратних речи.

„Туркос“ прима сон amore
Овај позив лепи . . .
Е, на то би прогледали
Да смо трипут слепи.

По том путу у Велеград
Посуто је цвеће . . . . .
Па хоће ли Герман ићи?
— Сад још можда неће.

Можда ће се изкобељат'
Из ове дилеме,
Помишљајућ е је рано,
Е још није време

Да се збуде (што одавно
Наша сумња гуди)
Што рим-папа „толи вруће
И одлучно жуди.“

— h.

Шетња по —

мал нисам рекао, боже ми опрости, по — Будапешти. Ал сад би и било време, да се извучемо из обичног круга. У овој земљи се и онако све чини без нас; нас никад не питају; на нас се нико не обзире, на коме је од нас стало за тим, да се истакне, его му прилике. Може отићи у Будапешту да честита Тиси десетогодишњицу његове владавине, дакле може као

Србин учинити нешто, за шта га неће ни затворити, ни оптужити, па ни налагати на њега да је велеиздајник. Осим тога могли би отићи и у Велеград, да тамо на католички начин прославимо православног свеца. Кад би том приликом понели собом и ону католичку посланицу Германову, којом је 1882. год. честитао православнима божић, без сумње би нас фратрови у Велеграду примили са раширеним рукама. Е ал шта ћете, кад се Тиса за ово десет година својски постарао, да нас мимоиђе свака слава; па кад смо већ заборавили прослављати, онда ће нас извинити, што смо приликом његове славе овако дрвени и што нећемо да се прославимо.

У осталом, ако је наш г. министар-председник човек скромнога „соја“, задовољиће се и без наше славе. Није ли му зар десетогодишњицу честитала депутација полиције, депутација жандармерије, и депутација вароши Новог Сада? Та то није све! Јер осим полиције, жандармерије и Новог Сада, честитале су министру Тиси, још и две друге вароши, а то је — Сегедин и Пожун. Нови Сад зацело није „мађарска варош;“ у сегединској репрезентацији претеже чивутски уплив, а у Пожуну су такође Чивути и Словаци у већини. Мађарска места чекају на сваки начин да се наврши најпре стогодишњица Тисине владавине, па да му после честитају. Зацело је тако, а другаче не може ни бити. Јер да је другачије, онда би морали претпоставити, да је Тиса ужасно насео, кад од толико хиљада општина, не нађоше за вредно да му честитају више него само — три.

У осталом било овако или онако, мршав број честитака које одоше Тиси, показује бар то, да он није никога гонио ни митио на та честитања. Јер да је

гонио и митио, резултат би испао сасвим другојачи; о том нема никакве сумње. Ово треба Тисини противници да упамте, па нека не говоре више да се код нас ништа не ради од добре воље.

Нови Сад се понајбоље показао, јер честитка коју предадоше Новосађани, слави мађарског министар-председника чак и за то, што је он добар отац свију народности. А да је Тиса одиста добар отац народности, то мора најбоље знати словачка и српска Матица, а секретар српске Матице је и написао тај поздрав. Србин је и покренуо мисао, да Новосађани честитају Тиси, а кад је дошло до тога, ко ће о свом трошку отићи у Пешту да преда Тиси честитку, онда су господа репрезетанти Несрби, изабрали све оне Србе у депутацију, који се тога дана десеше у заступству. Па ето нека каже још неко, да смо ми Срби запостављени. Нико се од странаца није истицао, но су једногласно изабрали своју браћу Србе, нека се они клањају и издају у славу Тисину — новац. Види се дакле, да се по кадкад и на Србе рачуна у овој држави. Већина Срба представника Новосађана, са изузетком четворице, не дођоше у заступство оног дана. Многи мисле да је то извлачење, али ми не делимо то мишљење. Цела та ствар могла би се пре увлачење, него ли извлачење назвати.

У осталом као што чујемо браћа Панчевци јако жалеле, где им ето одједаред, и то преко поћи, преоте славу Нови Сад. И заиста су Панчевци у веома незгодном положају. Ако хоће и на даље да важе као „најлојалнија“ и „најпатријотскија“ српска општина, бог би га сам знао, шта ће морати још учинити. Ми би им препоручили, да чекају док се министар-председнику роди син, па нек томе изашљу депутацију и поздраве

ПОДЛИСТАК

Дебели Јанко.

(По народној приповетци.)

од Д. Ј.

(Продужење.)

Док се тако Јанко целим путем брин'о,
У ћелију ј' стиг'о, на је с леђа скин'о.
П'онда шта ће друго, већ торбу да дреша —
Смрт му само треба, њему старом деша.
И већ' да ју дреша, да ју пусти веће —
Ал се сети нечег — не, данаске неће!
Сетио се старац чутуре од лима,
Да у њојзи вина пет-шест ока има.
Та проклета мисао не дала му мира,
Он неће, да трезан са света сванцира.
То ће њему бити и од меда слаће
Па је от'шо одмах, да чутуру нађе.
И наш'о је збиља, у собу је носи,
Радов'о се њојзи као божур роси.
И већ' ју је наг'о, мислите, да с' напи?
Није било у њој баш ни једне капи.
Проклињ'о је кале у свом очајању, —
Сад да има жену, пала б' беда на њу.
Није с' дуго сећ'о, сетио се ко је,

То су жедна браћа баш к'о и сам што је.
Неправо му било, туко би с' да може
Али сад' му нико боме не поможе.
П' онда зграби торбу, и на сто је мету —
Неће више да је на овоме свету!
П' онда опет зграби ножекању неку
Којом само шунку и моруну секу.
Чим расече уже, смрт се пред њим створи,
Одмах клета поче по свету да мори.
Морила је брата, где је кога срела,
Ал' прво је Јанка са света однела.
И на онај свет је опет Јанко пон'о
Ону торбу своју — чудовиште оно.
Ишао је тако, путов'о је дуго,
Имао је торбу, али ништа друго.
Путова'о је дуго, све пустиња нека, —
Већ се бој'о, да ће путоват' до века.
На један пут пред њим дворови од злата,
Чита натпис Јанко: „то су рајска врата“.
Куднуо је лепо, одзив беше: „ко је?“
„Ох пусти ме, Петре, у дворове твоје.
Ох ала су лепи, ох ала су красни,
Па још ако има каквих јела масни!“
Свети Петар није задовољан тиме:
„Ја те питам само, како ти је име?“
„Та Дебели Јанко, тако су ме звали,

га, као и будућег миви тар председника наше — деце. То би „министара оца“ свакојако ублажило.

Напоследку што Панчево и још хиљадама општина ове земље, не одоше Тиси на поклонење, око тога ће се он још утешити. Та право да кажемо: како је радио, није се могао бољем ни надати. А да шта би министар Тиса тек овда чинио, да му је нешто дошао на честитање посланик Тиса од пре 10 година, онај ватрени вођа опозиције, те му почео да говори, како је ова земља на прагу пропасти? Шта би наопако одговорио данашњи Тиса оном негдањем Тиси? Од бруке би се на сваки начин сакрио у дрво и у камен, или не . . . он то не би могао више учинити. Авије му ни нужно. Него срећа је за оног негдањег опозиционара Тису, што се не појављује на попришту, јер би му се могло десити, да га данашњи министар-председник даде као бунтовника стрпати у затвор.

У Ш Т И П Ц И.

„Нови Београдски Дневник“ јавља на челу листа, да има 3500 претплатника. Да је то потпуна истина, види се отуда, што се на првој страни одмах испочетка са крупним словима налази оглас, у којем задруга штампарских радника (издавач „Н. Б. Дневника“) јавља, да има на продају до 2000 кила хартије за паковање, а цена је веома умерена.

Да мађаризација у нашој држави рапидно напредује, то доказују и новосадски пекарски шегрти, јер до сад су викали „три нове пар“, а сада својим танким гласом подвикују: „kis perecz!“

Греха брата немам, па шта јоште фали?“

„Одлази одатле, где ти њега само,

Ти се нећеш никад удостојат' амо.

Ти? дебели Јанко? ти си грешник прави,

Имаш више греха нег' косе на глави.

Ти се ниси никад за што више брин'о,

Већ само за твоју ракију и вино?

Па како си дело, нек' ти буде тако;

Ни кај'о се ниси, одлази у пако!“

Тако збори Петар, а наш Јанко шта ће?

Нит' зна где је сада, нити зна куда ће.

Него је насумце кренуо се даље,

Да тражи тај пако, куд' га Петар шаље.

Подуго је Јанко ишао полако,

Ноге су га веће заболеле јако.

А кад му се ноге већем уштанише

Спази црне дворе — „ад“ на њима пише.

Да л' да кушам срећу! — мисли он у себи,

Брзо се одлучи: „хоћу а што не би!“

Покушати ваља, па како ми буде, —

Можда ће се моћи благоват' и туде.“

Отиш'о до врата — буди бог са нама!

А врата се пред њим отворише сама. . .

Прекрстит' се хтеде, пре нег' ће уљести,

Али му се рука поче јако трести.

На један пут зачу: „како ти је име?“ . . .

Један скромни Хришћанин рачуна, колико су чопора свиња и говеда преко године два крушедолска калуђера морала појести, кад су само на рен потрошили 300 фор Герман му поручује, да се окане Њоравна посла, јер то може само он прорачунати.

Католички поп Илија Округић захваљује се у „Турском Мароду“ нашем наименованом патријарху, што је овај приложио 50 фор. на католичку цркву. Нисмо још чули, да је Герман што приложио и на коју православну цркву.

Ко каже, да Герман није чист и овејан демократа, тај грешни богу, јер ето њему за љубав припустио је приређивачки одбор на карловачку беседу и крушедолску куварицу и њену шћеру.

Вршачки нотабилитети пронашли су ново чудо. Они умеју и усред зиме да беру бостан, као што су то на главној скупштини певачког друштва и делом показали.

Но нотабилитети никако из чуда не изилазе, јер није им доста, што су усред зиме обрали бостан, него хоће да створе сад нов монструм — ново певачко друштво без певача!

По вражијој лођици „Вражјега Доба“ могли би се само они пачати у разговор о нашем саборском устројству, који разумеју мађарски, те могу прочитати званично, на мађарском језику издато „устројство“.

„Та . . . дебели Јанко“ . . . „напоље са њиме!“

Докле Јанко мишља, да л' је он то снито,

На пољу се створи — избачен је био.

Сад се опет пита, шта ће с' њим' да буде? —

Љутио се на те пакосне нељуде.

Видео је веће, да му није вајде,

Одмар'о се мало п'онда опет хајде.

Иш'о је пољаном, ал' никад' јој краја .

А није ни лепа к'о она код раја.

Била је то нека пољана к'о пуста

Расло на њој трње и дикица густа.

На путу се томе напатио јако,

Докле је дикицу и трње прескак'о

Бечио је очи, кол'во му ј' у снази,

И једва једанпут брда нека спази.

А измеђ' тих брда ко згралу високу,

Бар се тако чини његовоме оку.

Од радости суза из ока му вири,

Хвала богу, ту ће ваљда да се смири.

Нашао је негде две приличне штаке,

То му је помогло убрзат' кораке

Па за кратко време већ је био тамо,

На врати је веће — још да куцне само.

А кад' није мог'о баш ништа да чује,

Усуди се. . . куцну — сад већ где је ту је.

Отворише с' врата а он уђе лепо,

Дакле и сваки Мађар пре, него што Србин, има права, да говори о нашем саборском устројству.

Што нису при Милетићевој парници, то су сад, када је суд осудио Верховаја, увидели Мађари, да је на истини основана она њихова пословица: „Mehhalt a Mátyás király, oda van az igazság.“

Један се српски родољуб надао, да ће у Пешти добити орден, али тамо су му рекли, да за тај посао бундеве још нису сазреле.

Државни тужилац оптужује писца „Заставиног“ чланка између осталог и за то, што позива омладину, да се одушеви за све оно, што је лепо, добро и племенито. Сад бар знамо, каква би омладина требала да буде, па да се државном тужиоцу допадне. **Вл.**

Бука: Знаш ли ти, за што ми Нови Сад називамо „српском Атином?“

Шука: До сад сам знао и писам, али сад знам извесно.

Бука: Па зашто?

Шука: За то, што је Нови Сад једина српска варош, која је у Будимпешту послала депутацију, да

Тиси честита десетогодишњицу.

Бука: Шта, наопако! Ето читам у новинама, да будимпештанска конференција још траје.

Шука: Па то није никакво чудо. Трајаће све донде, догод не истребимо сав кукољ из наше средине. **Вл.**

Ал' како се јадац наједанпут преп'о.
К'о из пушке какве да га згоди тане,
Када спази друге — дворе усијане.
Окрен'о се веће, утек'о би радо —
Затворена врата. . . но сад је настрада'о.
Од врућине грдне зној са њега лопи,
К'о да му с' и сало у трбуху топи.
Ту, тек близу пакла, па су муке праве,
Како је тек оним', што с' унутри баве?
Већ се кај'о Јанко, што не оста с' миром,
А врата с' од пакла отворише широм.
Посуктао пламен — гле почетка јаду —
Па сажеже Јанку бркове и браду.
Страх му је у пако да униће та ки, —
Могу мислит' ђавли да је фратар каки.
Свему томе, вели, крив је Петар свети,
И Јанко зажели да му се освети.
Па још ништа не би покрај тога бола,
Кад' ето ти к њему гомила ђавола.
Налик су на људе — нису људи прави,
Јер сваки је им'о рогове на глави.
Сваки носи нешто, па сваки заман'о,
Па још све првено, то јест усијано.
Било је међ' њима мањи, већи, стари,
Ал' један им глава па он господари.
Он први заману, па како га шину,

Ђира. Да је „Вражје Доба“ болесно, о томе нема сумње. Али — шта му фали?

Спира. Па ајде да мало проштудирамо; можда ћемо наићи шта му фали.

1., Њему није доста наменован патријарх, него хоће још и најменоване посланике на сабору.

2., Оно нам износи г. Ђурковића, да вам од сада таки људи буду узор српског родољубља.

3., Њему је тако мило, што ће се новац Матице словачке употребити на тровање народне свести Словака.

4., Њему су — —

Ђира. Та доста, доста, — знам и ја шта се све налази у томе „Вражјем Добу“, — ал ми смо хтели да дознамо, шта му фали.

Спира. Па знаш ли шта му фали?

Ђира. Шта?

Спира. Фали још само то, да нас свечано позове у Велеград, да се поклонимо папи Леону.

Ђира. Али ако то не учини, шта му онда фали?

Спира. Онда му фали доследност.

Ђира. Држиш ли, Спира брате, и ти, да је „проклета политика“ крива, што на досигијева дела не има више од четири претплатника?

Спира. Не могу ти одговорити на тако нејасно питање. Морао би најпре знати, чија се политика ту мисли и куне — досигијева или данашња наша

Одскочио одмах с' метра у висину.
А други га ђуши преко лица право,
Да је јоште смртан, сад' би га успав'о.
Тад' ће онај стари: „од'дер, од'дер амо!
Та ми тебе давно и давно чекамо.
Познајем те добро — рече стари за тим, —
Баш за то ћу да те превасходно патим.
Сећаш ли се, је ли? сећаш ли се свега?
Удрите га децо, доле кожу с' њега!
Али шта ћеш са том пустом торбетином?
Не носиш ли у њој чутуру са вином?
Та увек си ждер'о, довека си пио,
Ни у цркви ниси никад трезан био.
Али овде нећеш живет' тако љако,
Вуците га децо, нек' иде у пак'о!
Вуците га, децо, вуците га тамо,
Нека види како ми мучити знамо!
И већ да га зграби један од најјачи,
Ал' се брате Јанко пред њим' раскорачи:
„Шта ја вама скривих? рец'те, ако знате,
Кад' ме тако грдно, грдно злостављате.
Нећу, нећу тамо — боже ме сахрани,
Имам и ја нешто, што ће да ме брани.
Не дате ми мира, већ вред иза вреда?
Халов сви у торбу! господ заповеда!“
Чим то Јанко рече, ал' за часак тили

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ђира. Па то је све једно. Доситије је још онда намирисао нешто труло у калуђерству, кад су калуђери још били цвеће и ковиље; намирисао је он то и хтео да то излечи, — а да је данас Доситије жив, он би нам за цело сад био вођ у борби против себичних калуђера и њихових пријатеља.

Спира. Имаш пуно право. Али чију онда политику куне писац, који нам даде повода овом разговору? — и мисли ли он да само поједини људи имају права бранити живот свој, а народи не — јер се то онда зове политика.

Ђира. Стани! Одложимо разговор овај, док нам писац не разјасни, коју и чију он то политику куне, и зашто је куне.

Спира. Гилт! Ја молим пошт. писца, да нам то разјасни, — да не би тумарали по мраку, ако нам је светлост тако близу.

П у с л и ц е.

□ Ни „Стармали“ неће у Велеград. Али извесним калуђерима нашим неће замерити ако листом (т. ј. са својим турским листом) тамо оду, — него ће им још весело викати: срећан пут! — adieu! — ра-ра!

☞ Даклем и новосадска репрезентација честита-ла је Тиси последњих десет година. — Та само кад би извесно знали, да су то заиста последње године (његовог владања) честитао би и „Стармали“.

Сви ђаволи веће у торби су били.
Кол'ко их је било, то не могу знати,
(Доста, што су могли сви у торбу стати.)
Први пут завез'о, други па и трећи,
Да не мож' ни један из торбе утећи!
На једанпут Јанка кроз прођоше мрави,
Кад' спази, да нема ни косе на глави.
То је њему била жалост понајвећа,
Зграби торбу па је баци преко плећа.
Окрен'о се веће, да бежи без трага,
Кад' га викну неко из пакла острага:
„О тако ти Јанко света била рука,
Ослободи браћу ових грдних мука!“
Осврн'о се Јанко, баш да види ко је,
А то оци један до другога стоје,
Али по изгледу, рек'о б' да су фратри, —
(Нестало им брада, у тој силној ватри).
Помог'о би Јанко, али не сме ближе,
Јербо грдан пламен на све стране лиже.
Отиш'о би радо, да помогне браћи,
Ал' се бој'о, ни сам да неће изаћи.
За то вије слуш'о више молбе њине,
Журно му је бегат' из ове врућине.
Окрен'о им леђа па на поље от'шо,
Па је онда опет путовати поч'о.
Лутао је тако по некој пољани,
Тражио је, где би мог'о да се стани.
(Свршиће се.)

△ Најбоље би се могло доскочити талијанском листу „На бабу,“ — кад би га могли у Београду скоро позвати па бабиње.

⊙ Даклем опет је конфискован београдски „Одјек“, и то сад због чланка „Највећи грех“. — Ал то му је могло насирати и због — најмањег греха.

⊗ Г. Калаји своју Историју Срба шаље сада до врага. (Можда и г Стојачковић своје „Черте“ шаље сада до черта.)

× Не знамо хоће ли земунски градоначелник добити немешаг, али у том случају најиритичнији би му био предикад de Виџански.

⊞ Ко се у води дави, тај се хвата и за сламку. Али ко се у блату дави, тај се хвата и за штампарску погрешку.

+ Још временом може г. Ђурковић заиста бити најбољи Србин. Т. ј. ако му пође за руком да Србе свугде тако збрише као што их је збрисао у Македонији. Онда ће остати он сам, — па ће бити и најбољи.

** Крушедолски калуђери троше годишње 300 фр. само за рен. — Њихови се рачуни могу слободно и у Пешти прегледати и наћи ће се да су заиста „rendes“.

Разглаголствија.

I.

Више сам пута гледао, како заковани слободњаци „на основу науке а помоћу истине“ волтерски (или бар волонтерски) заману руком и пером и па саму веру. Али ма како јако заманули, то ипак остаје — заман. Па и ја остајем при мојој тврдњи, да је вера нужна, јер иначе не знам, како би многи отац својим многобројним ћеркама набавио за светосавску беседу, ако ништа друго, а оно бар нове ципеле, да нема вере у — ципелара; како би се универзитетски ђак провукао бар они последњи 29 дана у месецу, да нема вере у — бирташа; како би се многи благонадежни младожења представио у црном фраку својој „бити имајућој“ или имати будућој вереници, да нема вере у — кројача; како би гдекоји беспослени посланик био ер овљен, да није веровао у владу. Једном речи, вера је чврста веза, која веже верне и неверне, па чак и оне проневерне, али при свем том би препоручио свима нашим неодвисним листовима, да на веру не дају ама баш ништа, ако мисле да без дџга буду века дџга, те да нас и даље уверавају о томе, да је вера „Српског Народа“ за „Наше Доба,“ ал' да „Наше Доба“ није за српски народ.

Неверни т. ј. они, којима више не верује ни најбезазлснији веровник, који немају новаца ал' имају

дуга, морали су у „фаршангама,“ ако нису хтели, да седе код куће пијући поред ладне фуруне врућ чај из празне чаше, залагати своје „прециозе“ т. ј. адићаре, што су им њихови предци — отуда сигурно и назив „прециозе“ — спомена ради оставили.*) Сада је у опће залагање у највећем жеку.

Ко би хтео, да своју драгу о њеном имендану изненади с каквим лепим поклоном, па случајно нема „ситних“ тај — залаже; при тим силним зимским свечарима и великим свецима, залаже се многи вином и ракијом; кога не греје никаква племенита мисао за народ, већ је вавек мајчина смрзла, тај нека заложити дрвима; ко у ово оскудно време нема дрва, нека се послужи угљем, ко ни угља нема, тај нека чита „Наше Доба,“ па ће заборавити и у ком веку живимо, а камо ли да ће осетити зиму; ко баш ништа нема да заслужи, тај нека пофали у бечким или пештанским листовима наше „нотабилитете,“ па већ оно неће изостати, што се даје за — лагање.

Шта долази после залагања? Уживање; јер се баш тога ради и залагало. А кад бива више уживања, него у фаршангама? На концертима, беседама, баловима тера се ветар ако не капом, а оно клаком; скаче се, игра се, шали се, пева се. Но покрај свију маскбала, лудачки вечера, крабуљски плесова, нарнабенда и думпнбалова најсмешнија је ипак — будимпештанска конференција наших нотабилитета. Што јест, јест, признати им се мора, да су извртни аранџери. Да би мађарску владу уверили сваким својим чином, да стоје на државноправном темељу угарске државе, да су потпуно лојални, оставили су „инглеску краљицу,“ да не посумња е су са иноземством у свези; манули су се „мађарске круне,“ да се не помисли, е теже за њом; оканули су се „ловачког рога,“ само да их не би влада држала за премудре ловце, који су своју курјачију нарав само за време прикрили, па су заказали свој састанак у „Хунгарији.“ Extra „Hungariam“ non est vita . . .

Нећу да проричем, али ако ћемо се држати оне старе латинске *non est omen*, онда судећи по подписима нотабилитетске резолуције са последње будимпештанске конференције, могао би беспослен човек лако доћи до разних мисли о владању и смеру наши нотабилитета. Овај и сувише мекани српски предлог на хрвацком сабору још једнако није потврђен, а читав успех досадање тамошње „реалне“ политике своди се на то, што су неколико привремени бесплатни аскултаната српске народности, постали стални бесплатни аскултанти, те су тако сада као прави државни чиновници „*pensionsfähig*.“ Живковићев о име сведочи нам, да су наши нотабилитети још живи, а да не мисле мушки и отворено бранити и тражити права свога народа, већ бајати око мађарске владе, тога се сетим кад прочитам друго подписано име: Бајић. По имену Поповић и Крестић изгледа ми, да се они неће с нашим клерикалима у коштац уватити, већ да ће се поклонити крести наше поповске странке, а да не намеравају према духу

*) Даклем по правилу ваљало би писати предциозе, — али је „д“ испало Е, то је судбина сваком добру, да лако испадне.

времена корачати у напред, већ полагано милити као рак, то би се лако могло помислити, кад се наиђе на име Милић, а име Кривогац канда слути, да ће они велики део својих смерова од народа крипти. (Мајкович није ту, то ваљда значи да су првашњи нотабилитети мањи од макова зрна).

На маскбалу скидају пајаци и други суделачи бар у дванајестом часу своју образину, а ови наши веселјаци (ма да су прошле месојеђе) као да међу све лорфу на лорфу, да један од другог право лице сакрију; — машкаре на забавама обично долазе и почињу са отромбољеним носем, а наши ће нотабилитети отићи и свршити са отромбољеним носем.

Ако је веровати страним новинама, то су наши конференцијашки скупили за издавање свог дневног листа суму од 15.000 форината. Није ни чудо! Код толиких своји нула, могли су још коју дометути, па би сума јоште много већа била.

У осталом, како било да било, тек су нас мађарске и немачке новине известиле, да је и друга конференција наших нотабилитета добро испала, а њима је мало стало до мњења српског независног новинарства, само кад стране новине о њима добро пестерлудују и пештинапљују.

Најпосле и не можемо бити сви једног мњења, свако има своје уверење, колко људи, толико ћуди; сваки гуслар другче гуди, па што неби смели и наши нотабилитети другчије мислити о нашој народној политици, та, —

и о створењу света
теорије су разне,
и ако пуне кесе
већином нису празне!

Мади.

Проба пера.

XCIV.

Импровизирана здравица.

У здрављице брата нашег,
Којег чека страшна проза. —
Јер кад сутра данак сване
Полагаће ригороза.

Нека сутра бригу сресе
(Ко ја ову чашу сада);
Нек' му с душе брига падне
(Не дај, боже, друга пада!)

Он данаске не сме пити,
Јер му треба ведре глава.
Али сутра накнадити
Све то мора доктор права.

XCV.

Шта је други дан било?

Јаш је добри ригороско
Мегдан одржао.
Клизаво је било, —
Ал он није пао.

Ој честити друже,
Весела ти мати,
(Која брзојавља
Аков вина слати!)

Ој честити друже,
Весео ти тата,
(Који једва чека
Сина адвоката!)

Весели ти и ми
Дружиница твоја,
(Коју брига мори
Јучерања твоја!)

А шта вели народ?
Он ништа не вели, —
Али ти погађаш,
Шта од тебе жели.

XCVI.

Глиша.

„Море море, Глишо,
Галантоме прави,
Та ти имаш дуга
Као косе на глави!“

На те с' речи снужди
Наш галантом Глиша,
По отрча берберу,
Да му косу шиша.

А бербер се насмеја:
О, господин Глишо,
Што да пишам, кад вас је
Чивутин ошишо!

XCVII.

Дрн, дрн, дрн.

Свир'о неко у дромбуљу —
Дрн, дрн, дрн:
„Калуђеру ниси доста
Црн, црн, црн.
Морам бити роду своме
Трн, трн, трн.“

Ко то тако дромбуљише:
Дрн, дрн, дрн? —
Како мора тај тек бити
Црн, црн, црн?!
Наћиће се и за њега
Трн, трн, трн.

Хор. Дрн, дрн, дрн! —
Црн, црн, црн! —
Трн, трн, трн! —

Г—Д—Н.

У веселом друштву.

А. Чујем, господине плебаношу, да сте ономад на пепељаву среду држали у цркви страшну предикју. Приповедали сте како је у паклу; како је тамо ужасна врућина; како све заудара на сумпор.

Плебанош. А, да, да; јесам.

А. Па би ли ви могли мени доказати, да у паклу има сумпора.

Плебанош. То треба да се вирује; то се не доказује.

А. А видите, ја би то вама могао доказати.

Плебанош. Ја веома двојим, што би ви то могли доказати.

А. Сад ћете видети. (Извади из џепа паклу палидрваца). Ваљда ћете признати да се ово што у руци држим зове паклом.

Плебанош Тако је.

А. (Запали једно палидрвце и принесе га плебаношу близу поса).

Плебансш. Ох идите молим вас. Враг га дал! како тај сумпор гадно штинкује!

А. Ништа, ништа. Тако сам вас сада ближе упознао са паклом, и доказао вам очигледно и носомирисно да није без сумпора. Даклем, кад у мојој малој пакли има толико сумпора, колико га тек мора бити у вашем великом паклу?

Плебанош. О, о, о! Бизон сте ви мудар чловик

Прошла га љутња.

Било је ово пре десетак година у Босни. Неки Србин али позната бекрија сврне у механу, ту нађе неког Турчина љутита, где баш иште стакленку ракије. Србин га поздрави уљудно а овај само рече: „сједи ђауре, да ти Туре покаже како се пије, па ако хоћеш — и како се бије!“ па узе стакленку и наједноч је испи, а-ха-ха!

На то Србин заповеди оку ракије, а чим је доби, он је на душек искипи.

Кад то виђе Туре, скочи на ноге: „Ух, болан, овако не пију ни Турци ни Каурци, него сам ти!“ — и оде не показавши како се бије.

Л. С.

Шљивовица и појезија.

(Да није из Футога не бисмо прибележили у наш рабаш.)

У 13. овогод. броју ваљаног бечког листа „Heimath“ читалисмо ову песму:

„An der Quelle sass der Knabe,
Und wenn er nicht Kränze wand,
So er aus den Sirmier Zwetschken
Einen edlen Saft gebrannt.
Und wer einen Gulden sendet
Nach des Knaben Domizil,
Erhält 'nen Liter Sliwowitz
In Futtak von Konrad Thiel.“

Ми не знамо, да ли је то баш она иста шљивовица, којом се за све што је српско одушевљава футошки поп Лаза, али што се тиче горње песме, види се тако да у њој нема духа, — па ако тако исто хваљена шљивовица нема Spiritus-a — онда је све у своме реду.

Одговори уредништва.

Са више страна добили смо писма и поруке, да би се волело знати, како да се разуме песма „Пред избор“, штампана у 3. броју овога листа. Ево како смо је ми разумели, — за то смо је без зазора примили. Писац те песме за цело није мислио, да ми одсада на сабор наш шаљемо саме просте људе, који за такве послове немају довољно сиреме, та у песми изриком стоји:

„Кад се сталан темељ врати,
Тад зидари нека дођу —“

а сталан темељ је неоспорно право слободног избора патријарха. Без тога нам је сва аутономија играчка разних ветрова. Па ако је интелигенција наша данас тако клопула или ошуртунитетом неким заљубана, да није подобна дићи гласа у одбрану овога основног нам права, онда нам не остаје других бораца, до свесних синова из нижих слојева народа. Они би за цело смели и знали казати шта нам је пре свега потребно: немешање у наше рођене ствари и слободан избор патријарха. А кад се тај темељ врати —

„Тад зидари нека дођу.“

У прочем у овој (врло итомој) песми јасно се излаже какве докторе, адвокате и говорнике „не морамо“ бирати, а нигде се не каже да не бирамо интелигентне људе ни онда, ако их имамо черсти и поуздани. — Чудновато нам је само, што је овој разговетној песми требало тумачења.

Ма ди. Срдачно вас поздрављамо као новог сурадника и драго нам је обећање ваше, да ћете нам се одсада редовно јављати.

Гр. у Панчево. Да је више стварности а мање анимозитета, не би смо могли непримити. А овако опет не можемо примити.

„НЕВЕН“

Чика Јовин лист

доноси у своје троћем броју за год. 1885. овај садржај: 1. Наша школа у Сарајеву, (песма са насловном сликом.) 2. Моја прва два дуката. — Приповетка. — 3. Јела. — Из природописа — од чика Ђуре, (са сликама. 4. Деца око зеца, (песма М. Ј.) 5. Особита биљка. 6. Лутак се жени, (песма са сликом) од Ђ. Ст. 7. Шева у очајању. 8. Цртице из живота Моцартова, од г-ђе Евгеније Фо-а. (са сликом.) 9. Четир пријатеља. 10. Највећа звона на свету. Предео Вл. В. 11. Дечије игре. 12. Сујеверице Наполеона I. 13. Нешто о напретку. 14. Захваљујемо у име деце. 15. Даштања. 16. Решење даштања. 17. Чика Јовина пошта. 18. Новије књиге и листови.

Рукописи и све што се тиче уредништва, шаље се на адресу: Dr. Jov. Jovanović Wien IX. Porcellangasse Nr. 56. — „Невен“ чика Јовин лист излази двапут месечно на читавом табаку. Цена је за Аустро-Угарску на читаву годину 4 ф., на пола године 2 ф. за Србију и Црну гору и остале крајеве 10 дин. или 5 ф. у банкама на читаву годину, односно 5 динара или 2 фор. 50 новч. на пола године, и шаље се на адресу: Штампарије А. ПАЈЕВИЋА у Н. Саду

Молимо оне наше старе предплатнике, који су престали даље држати лист, и примили су 1, 2 и 3-ћи број, да нам ове бројеве патраг врате, јер нам исти требају за наше нове предплатнике.
Администрација „Стармалог“.

ЈОШ СЕ МОЖЕ ДОБИТИ
„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1885.

СА НАЈОДАБРАНИЈОМ САДРЖИНОМ И 25 ВЕШТАЧКИ ИЗРАЂЕНИХ СЛИКА

ГОДИНА ЈЕДАНАЕСТА

Цена 50 новч или 1 динар

Ко поручи најмање 25 ком. за готов новац, добија комад по 33 новч. Наручбине ваља упућивати издавалац-штампарији А. Пајевића у Н. Саду.

ОГЛАСИ.

ПОШТОВАНИМ ДОМАЋИЦАМА

У интересу је сваке домаћице без сумње, да може у свако доба зготовити добру каву, а то се зацело најбоље даје постићи мешањем Чинкел-ове црвеног крста каве, која је као што сви признају најваљанији и најкуснији фабрикат. За то не треба ни једна домаћица да пропусти, а да не набави за своју кућу:

ЧИНКЕЛ-ОВУ ЦРВЕНОГ КРСТА КАВУ.

Чинкел-ова црвеног крста кава може се добити у свакој већој специјалској трговини у округлим пакетима од круте хартије.

Онда је само права, ако има на њојзи заштитна белешка црвеног крста.

С поштовањем

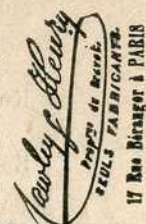
12—15

Авг. Чинкел-ови синови
Aug. Tschinkel Söhne.

**НАЈВОЉИ
ПАПИР ЗА ЦИГАРЕТЕ
ЈЕ ПИРАВЕИ
LE HOUBLON**

ФРАНЦУСКИ ФАБРИКАТ
од SAWLEY & HENRY у Паризу.
Ваља се чувати од подражавања!

Само је онда овај папир за цигарете прави, ако је на сваком листу отисак „Le Houblon“ и ако важи картон има марку штитилицу и сигнатуру.

Fac-Similé de l'Étiquette
17 Rue Binegar à PARIS